

Schema M2 : De aangepaste staat van het financieel evenwicht

Stad en OCMW Lier

Paradeplein 2, bus 1

2500 LIER

NIS-code 12021

Burgemeester : Frank Boogaerts

Algemeen Directeur : Katleen Janssens

Financieel Directeur : Bart Luyckx

Volgnummer Budgettair Journaal : 10058293

Inleiding

Het financieel evenwicht wordt bekeken vanuit drie invalshoeken. De staat van het financieel evenwicht van het meerjarenplan (schema M2) bevat per jaar een raming van het beschikbaar budgettair resultaat, de autofinancieringsmarge (AFM) en de gecorrigeerde autofinancieringsmarge.

De staat van het financieel evenwicht van de gemeente en het OCMW wordt aangevuld met de financiële evenwichten van het autonoom gemeentebedrijf. Zo wordt dus in het geconsolideerde overzicht het totale beschikbaar budgettair resultaat, de totale autofinancieringsmarge en de totale gecorrigeerde autofinancieringsmarge voor de hele groep getoond.

De financiële evenwichten op groepsniveau zijn geen afzonderlijke normen, maar worden in de beleidsrapporten van de moederbesturen getoond ter informatie van de raadsleden. De moederbesturen zijn immers verantwoordelijk voor de financiële gezondheid van de hele groep, met inbegrip van de dochters.

De normen : het beschikbaar budgettair resultaat en de AFM

Het meerjarenplan moet financieel in evenwicht zijn. Dat betekent dat het bestuur het geplande beleid kan realiseren binnen de financiële mogelijkheden zonder een hypotheek te leggen op de toekomst. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 bepaalt dat het meerjarenplan (en de aanpassing ervan) financieel in evenwicht is als:

1. het geraamde beschikbaar budgettair resultaat voor elk jaar minstens gelijk is aan nul
2. en de geraamde autofinancieringsmarge van het laatste jaar van de periode van het meerjarenplan groter is dan of gelijk aan nul.

1° Het beschikbaar budgettair resultaat

De **eerste voorwaarde** is bedoeld om op de korte termijn (periode van één jaar) te zorgen voor een financieel evenwicht: het toestandsevenwicht. Als het beschikbaar budgettair resultaat elk jaar groter is dan of gelijk aan nul, betekent dat gewoon dat het bestuur aan het einde van het jaar meer **budgettaire middelen** overhoudt dan het heeft uitgegeven (of plant uit te geven).

2° De autofinancieringsmarge (AFM)

De **tweede voorwaarde** stuurt aan op een financieel evenwicht op de lange termijn (gedurende de periode van het meerjarenplan): het structurele evenwicht. Dat evenwicht wordt aangetoond als de geraamde autofinancieringsmarge van het laatste jaar van het meerjarenplan groter dan of gelijk is aan nul.

Die parameter wordt berekend door het verschil te maken tussen de operationele cashflow die het bestuur zelf kan genereren en de netto periodieke leningsaflossingen. Het is wat overblijft nadat een bestuur uit het saldo van de exploitatie-ontvangsten en -uitgaven ook de netto periodieke aflossingen van leningen heeft betaald.

Een positief resultaat betekent dat het bestuur meer middelen genereert (of overhoudt) dan nodig, om haar leningen te kunnen terugbetalen. Er is dus marge om zelf nieuwe investeringen te financieren of om bijkomende leningen aan te gaan en de hieruit voortvloeiende leningslasten te dragen. De autofinancieringsmarge betekent dus letterlijk de marge waarbinnen het bestuur zelf in staat is om nieuwe investeringen te financieren (hetzij zelf, hetzij via bijkomende leningen).

De autofinancieringsmarge moet op het einde van de planningsperiode positief zijn. Opdat niet-recurrente verrichtingen geen vertekend beeld zouden geven, wordt de autofinancieringsmarge geëvalueerd in het laatste jaar van de periode van het meerjarenplan. Dat betekent dat ze in een bepaald jaar negatief kan zijn (het exploitatiesaldo volstaat dan niet om de netto periodieke aflossingen te betalen), op voorwaarde dat ze op het einde van de planningsperiode positief is. Daarbij wordt altijd gekeken naar het laatste jaar van het oorspronkelijke meerjarenplan. Zo garandeert het bestuur dat geen hypotheek gelegd wordt op de toekomstige bestuursperiode(n). Een positieve autofinancieringsmarge aan het eind van het meerjarenplan geeft financiële ademruimte voor de volgende bestuursploeg.

De aanvullende indicator: de gecorrigeerde autofinancieringsmarge

Bepaalde vormen van alternatieve financiering hebben geen invloed op de autofinancieringsmarge omdat de berekeningswijze impliciet uitgaat van een klassieke schuldfinanciering met leningen die regelmatig worden afgelost. Sommige nieuwe financieringsvormen voldoen niet aan dat schema, bijvoorbeeld leningen waarbij een belangrijk deel van de aflossing of de volledige terugbetaling op één moment in de toekomst gebeurt. Als dat moment voldoende ver in de toekomst ligt, komt dat in het meerjarenplan nergens tot uiting en is er ook geen enkele invloed op de autofinancieringsmarge. De autofinancieringsmarge geeft dan eigenlijk een te rooskleurig beeld van de situatie. Ook de kortetermijnfinanciering wordt niet in de berekening van de norm meegenomen.

Daarom wordt de norm van structureel evenwicht aangevuld met een indicator die niet beïnvloed wordt door de gekozen financieringswijze: de ‘gecorrigeerde autofinancieringsmarge’.

Voor de berekening van de gecorrigeerde autofinancieringsmarge moeten de besturen een correctie doen op de periodieke aflossingen om ook rekening te houden met de financiële schulden die niet periodiek afgelost worden, zoals bullet- of balloonleningen en financiering op korte termijn.

De correctie bestaat erin dat de periodieke aflossingen die verschuldigd zijn volgens de reële financieringsovereenkomsten vervangen worden door de gecorrigeerde aflossingen op basis van de financiële schulden. De gecorrigeerde aflossingen worden berekend als 8 % van de totale financiële schulden, dat wil zeggen met inbegrip van de financiële schulden die niet periodiek afgelost worden.

Zo wordt de discrepantie duidelijk tussen wat effectief afgelost wordt en wat zou worden afgelost als alle financiering op een traditionele wijze zou gebeuren. Door die correctie verkrijgen de raadsleden dus een indicator die de impact van alternatieve financieringsvormen neutraliseert. Ze kunnen in de staat van het financieel evenwicht aflezen hoe groot de autofinancieringsmarge is als ook bij alternatieve financieringsvormen rekening gehouden wordt met jaarlijkse aflossingen. Als de autofinancieringsmarge kleiner is dan de gecorrigeerde autofinancieringsmarge is er geen probleem. In het geval de autofinancieringsmarge (veel) groter is dan de gecorrigeerde, schuift een bestuur de leningslasten door naar een volgende legislatuur of generatie en is er mogelijk sprake van een fictief structureel evenwicht. Door deze bijkomende indicator op te nemen in het meerjarenplan krijgen de raadsleden een vollediger beeld over de schuldenstructuur van hun bestuur.

De stad Lier maakt reeds geruime tijd gebruik van zogenaamde “alternatieve financieringsvormen”. Zo loopt er momenteel een obligatielening van 10.000.000 EUR dewelke op vervalddag komt eind 2023. In het verleden werd steeds heel transparant in de beleidsrapporten over de financieringsstrategie gerapporteerd. Zo hebben we steeds in het meerjarenplan ‘fictieve’ kapitaalsaflossingen opgenomen voor deze obligatielening, juist om het structureel evenwicht niet negatief te beïnvloeden op basis van de gekozen financieringsstrategie.

Het resultaat is logischerwijze dat de gecorrigeerde AFM voor ons bestuur niet sterk afwijkt van de normgevende AFM.

Toelichting bij Schema M2 - Staat van het financieel evenwicht

Gecumuleerd budgettair resultaat 2020

Bij de aanpassing van het MJP in december 2020 hebben we het gecumuleerd resultaat van het vorig boekjaar (2020) voor stad en ocmw ingeschat op 3.013.928 EUR. Na opmaak van de jaarrekeningen 2020 van stad en OCMW kennen we het werkelijke resultaat, zijnde 8.417.258 EUR. Bij deze aanpassing wordt dit resultaat verwerkt.

Het beschikbaar budgettair resultaat

Het beschikbaar budgettair resultaat geeft het toestandsevenwicht of financieel evenwicht op korte termijn weer. Volgens de wetgeving moet dit jaarlijks positief zijn. Zoals in het schema wordt aangetoond, voldoet de stad Lier ook na deze aanpassing van het MJP nog steeds aan deze voorwaarde.

De autofinancieringsmarge

De aanpassing van het meerjarenplan dat nu ter goedkeuring voorligt resulteert in een behoud van het lange termijn evenwicht. De autofinancieringsmarge is jaarlijks ruim positief en bedraagt in het laatste jaar van de legislatuur (634.125 EUR tov 680.825 EUR bij het de vorige aanpassing MJP). Gelet op de gehanteerde financieringsstrategie en samenstelling van de schuldportefeuille is er geen sterke afwijking tussen de berekende AFM (634.125 EUR) en de gecorrigeerde AFM (635.075 EUR) wat erop wijst dat de stad Lier geen leningslasten doorschuift naar toekomstige generaties.

De geconsolideerde autofinancieringsmarge.

Nieuw vanaf BBC 2020 is dat voortaan ook een geconsolideerde AFM wordt gerapporteerd (op groepsniveau). In dit schema wordt ook de AFM van AGB Solag mee opgenomen. Ook hier stellen we vast dat op groepsniveau het lange termijn evenwicht ruim positief is.

Budgettair resultaat	Rek 2020	Mjp 2021	Mjp 2022	Mjp 2023	Mjp 2024	Mjp 2025
I. Exploitatiesaldo (a-b)	7.838.970	4.741.105	4.982.782	6.394.442	6.862.699	6.752.028
a. Ontvangsten	83.094.954	88.812.044	88.763.896	90.045.585	92.220.721	93.680.957
b. Uitgaven	75.255.984	84.070.940	83.781.114	83.651.142	85.358.022	86.928.929
II. Investeringsaldo (a-b)	-615.468	-10.595.485	-12.724.090	-12.111.271	-11.016.112	-9.227.627
a. Ontvangsten	10.353.399	10.154.352	16.194.641	14.757.540	14.944.865	9.692.769
b. Uitgaven	10.968.867	20.749.837	28.918.731	26.868.811	25.960.976	18.920.396
III. Saldo exploitatie en investeringen (I+II)	7.223.502	-5.854.380	-7.741.308	-5.716.829	-4.153.413	-2.475.599
IV. Financieringsaldo (a-b)	2.780.201	-2.509.774	7.769.764	5.664.212	4.203.601	2.475.224
a. Ontvangsten	7.428.035	2.817.730	13.493.189	21.993.189	11.093.377	9.894.039
b. Uitgaven	4.647.834	5.327.505	5.723.425	16.328.977	6.889.775	7.418.815
V. Budgettair resultaat van het boekjaar (III+IV)	10.003.703	-8.364.155	28.456	-52.617	50.189	-375
VI. Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar	-1.586.445	8.417.258	53.103	81.559	28.942	79.131
VII. Gecumuleerd budgettair resultaat (V+VI)	8.417.258	53.103	81.559	28.942	79.131	78.756
VIII. Onbeschikbare gelden	0	0	0	0	0	0
IX. Beschikbaar budgettair resultaat (VII-VIII)	8.417.258	53.103	81.559	28.942	79.131	78.756

Autofinancieringsmarge	Rek 2020	Mjp 2021	Mjp 2022	Mjp 2023	Mjp 2024	Mjp 2025
I. Exploitatiesaldo	7.838.970	4.741.105	4.982.782	6.394.442	6.862.699	6.752.028
II. Netto periodieke aflossingen (a-b)	2.784.373	3.926.538	4.441.265	5.040.968	5.595.612	6.117.903
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	4.363.913	5.040.773	5.430.958	6.030.661	6.585.493	7.108.446
b. Periodieke terugvordering leningen	1.579.540	1.114.234	989.693	989.693	989.881	990.543
III. Autofinancieringsmarge (I-II)	5.054.597	814.566	541.517	1.353.474	1.267.087	634.125

Gecorrigeerde autofinancieringsmarge	Rek 2020	Mjp 2021	Mjp 2022	Mjp 2023	Mjp 2024	Mjp 2025
I. Autofinancieringsmarge	5.054.597	814.566	541.517	1.353.474	1.267.087	634.125
II. Correctie op de periodieke aflossingen (a-b)	-1.734.750	-775.053	-196.280	-240.776	-162.167	952
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	4.363.913	5.040.773	5.430.958	6.030.661	6.585.493	7.108.446
b. Aangewezen aflossingen o.b.v. de financiële schulden	6.098.663	5.815.825	5.627.238	6.271.437	6.747.659	7.107.495
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge (I+II)	3.319.847	39.514	345.237	1.112.698	1.104.920	635.076

Geconsolideerd financieel evenwicht	Rek 2020	Mjp 2021	Mjp 2022	Mjp 2023	Mjp 2024	Mjp 2025
I. Beschikbaar budgettair resultaat						
- Gemeente en OCMW	8.417.258	53.103	81.559	28.942	79.131	78.756
- AGB SOLAG	1.642.061	2.325.030	989.069	1.380.947	1.886.927	2.737.001
Totaal beschikbaar budgettair resultaat	10.059.319	2.378.133	1.070.628	1.409.889	1.966.058	2.815.757
II. Autofinancieringsmarge						
- Gemeente en OCMW	5.054.597	814.566	541.517	1.353.474	1.267.087	634.125
- AGB SOLAG	87.554	687.865	264.039	391.877	505.980	850.075
Totale autofinancieringsmarge	5.142.151	1.502.431	805.556	1.745.351	1.773.067	1.484.200
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge						
- Gemeente en OCMW	3.319.847	39.514	345.237	1.112.698	1.104.920	635.076
- AGB SOLAG	596.312	802.961	264.039	391.877	505.980	850.075
Totale gecorrigeerde autofinancieringsmarge	3.916.159	842.475	609.276	1.504.575	1.610.900	1.485.151

